

PÄÄTÖS

Nro 6/2022

Dnro ISAVI/6488/2021

Julkaisupäivä

28.1.2022

ASIA

Eläinsuojan ympäristöluvan olennainen muuttaminen, Kiuruvesi

HAKIJA

Sisso Anne, Jarmo ja Teemu
Kylmäpurontie 26
74700 KIURUVESI

Y-tunnus: 2600693-7

TOIMINTA

Hakemus koskee lypsykarja- ja lihantuotantotoiminnan laajennusta osoitteessa Kylmäpurontie 26, Kiuruvesi.

VIREILLETULOTIEDOT

Hakemuksen vireilletulo

Hakemus on tullut vireille aluehallintovirastossa 13.8.2021.

Luvan hakemisen peruste

Hakemus on tullut vireille ympäristönsuojelulain 29 §:n perusteella.

Toiminnan luvanvaraisuus

Toiminta on luvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 2 kohdan 11 a) perusteella.

Toimivaltainen lupaviranomainen

Itä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen lupaviranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 § 2 momentin 11 b) kohdan perusteella.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Sijainti

Eläinsuoja sijaitsee Kiuruveden kaupungissa hakijoiden omistamalla kiinteistöllä Marja-aho 263-406-15-2.

Kaavoitus

Hakemuksen tarkoittamalla alueella ei ole voimassa asemakaavaa eikä oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Hankealueella on voimassa Pohjois-Savon maakuntakaava 2030, jossa eläinsuoja sijaitsee maiseman vaalimisen kannalta valtakunnallisesti tai maakunnallisesti tärkeällä alueella (MA1).

Päätökset ja sopimukset

Voimassa oleva ympäristölupa

Pohjois-Savon ympäristökeskuksen 19.7.2006 myöntämä ympäristölupa (Dnro PSA-2006-Y-129-131).

Muut päätökset ja sopimukset

16 pellon vuokrasopimusta, joissa yhteenlaskettu lannanlevitysala on noin 61 hehtaaria.

Toiminta

Yleiskuvaus

Tilakeskuksen nykyisissä kahdessa eläinsuojassa on 154 lypsylehmää, 20 hiehoa, 20 lehmävasikkaa (6–12 kk) ja yksi hevonen.

Koivujärventien toiselle puolelle, noin 350 metrin päähän tilakeskuksesta rakennetaan uusi pihattonavetta. Nykyiset eläinsuojat muutetaan vasikoiden ja nuorkarjan tiloiksi. Lisäksi rakennetaan kaksi uutta lietesäiliötä ja kuivalantala. Laajennuksen jälkeen tilalla on 279 lehmää, 138 hiehoa, 26 vasikkaa (6–12 kk) ja 58 alle puolivuotiaasta vasikkaa sekä hevonen.

Tila on liitetty kunnalliseen vesijohtoverkoston. Lisäksi tilalla on oma kaivo. Vuosittainen veden kulutus on 10 000–12 000 m³.

Tuotanto ja tuotteet

Uuteen pihattonavettaan tulee paikat 279 lehmälle ja 21 alle puolivuotiaalle vasikalle. Olemassa oleviin eläinsuojoihin tulee paikat 138 hieholle, 26 lehmävasikalle (6–12 kk) ja 37 alle puolivuotiaalle vasikalle sekä hevoselle.

Laajennuksen jälkeen maitoa tuotetaan 3 000 000 litraa vuodessa.

Säilörehua varastoidaan esikuivattuna laakasiiloissa ja pyöröpaaleissa yhteensä noin 4 500 tonnia. Paalit aukaistaan säilörehusiiloissa, josta puristeneste johdetaan 10,5 m³:n umpikaivoon. Paalit pyritään tekemään mahdollisimman kuivana, jotta puristenestettä ei synny.

Lannan käsittely ja varastointi

Uudessa pihattonavetassa on 279 lypsylehmää lietelantajärjestelmällä. Alle puolivuotiaat vasikat (21 kpl) ovat kuivikepohjilla, josta kuivikkeet tyhjennetään kahden viikon välein lantalaan. 11-paikkaisella sairas-, hoito- ja poikima-alueella on kuivikepohja (162 m²), joka tyhjennetään lantalaan kuusi kertaa vuodessa. Kuivikkeen paksuus on 0,2 metriä. Kuivikkeena käytetään olkea ja turvetta.

Olemassa olevissa eläinsuojissa on 138 hiehoa ja 26 lehmävasikkaa (6–12 kk) lietelantajärjestelmällä. Alle puolivuotiaiden vasikoiden (37 kpl) kuivikepohjat tyhjennetään lantalaan noin kahden kuukauden välein, tarvittaessa useammin. Hevonen on kuivikelantajärjestelmällä.

Lietelannan varastointiin on tilakeskuksessa ennestään kolme lietesäiliötä, joiden tilavuudet ovat 340 m³, 960 m³ ja 2 500 m³. Uuden eläinsuojan länsipuolelle rakennetaan kaksi uutta 2 500 m³:n lietesäiliötä, jotka salaojitetaan. Nykyiset ja uudet lietesäiliöt ovat betonia ja kattamattomia. Kuorma-alueet ovat soramursketta. Uudet lietesäiliöt täytetään pudotuskaivon kautta säiliön alaosaan. Nykyisten eläinsuojien lietekuilujen tilavuus on yhteensä 900 m³ ja uuden eläinsuojan 420 m³. Lisäksi lietelannan

varastointiin on käytettävissä 958 m³:n etäsäiliö, joka sijaitsee noin 20 kilometrin päässä tilakeskuksesta.

Uuden eläinsuojan länsipuolelle rakennetaan katettu kuivalantala, jonka pinta-ala on noin 317 m² ja tilavuus 950 m³. Lantalalan pohja ja seinät ovat betonia. Lantalassa on betoninen kuormauslaatta.

Lannan hyödyntäminen

Lannan levitykseen on käytettävissä 304 hehtaaria peltoa, josta on omaa 243 hehtaaria ja vuokrapeltoa 61 hehtaaria. Lantaa levitetään kolmena ajanjaksona; keväällä, kesällä ja syksyllä. Liete levitetään pääosin sijoittamalla joko itse tai urakoitsijan toimesta. Kuivalanta levitetään kuivalannanlevittimellä.

Jätevesien käsittely

Maito huoneen jätevedet (900 m³/vuosi) johdetaan lietesäiliöön. WC-vedet (3 m³/vuosi) johdetaan 6 m³:n umpisäiliöön. Umpisäiliön tyhjentää joko jäteyrittäjä tai liete kalkkistabiloidaan ja levitetään peltoon. Säilörehun puristeneste levitetään lannan mukana pellolle.

Ilmaan johdettavien päästöjen vähentäminen

Uuteen pihattonavettaan tulee luonnollinen ilmanvaihto ja poisto katon harjalta. Olemassa olevassa pihatossa on koneellinen ilmanvaihto. Yhden metrin korkuiset poistohormit (3 kpl) sijaitsevat harjalla ja alapoistot (2 kpl) sijaitsevat pihatton sivulla etelän puolella. Toisessa olemassa olevassa karjarakennuksessa on koneellinen ilmanvaihto. Yhden metrin korkuiset poistohormit (3 kpl) sijaitsevat harjalla.

Polttoaineiden ja kemikaalien varastointi

Tilakeskuksessa on työkonien tankkausta varten kaksi 5 m³:n ja yksi 3 m³:n polttoainesäiliötä. Säiliöt ovat yksivaippaisia, lukittavia, ylitäytönestimellä ja lapon estolaitteella varustettuja. Säiliöt ovat sijoitettuna katoksessa betoniseen 7,2 m³:n kokoiseen valuma-altaaseen.

Muut öljytuotteet kuten traktoriöljyt (enintään 0,6 tonnia) varastoidaan betonipohjaisessa varastossa allastettuna 200 litran tynnyreissä. Rehunsäilöntäaineet (enintään 20 tonnia) varastoidaan 1 000 litran konteissa murskepohjalla konehallin sivulla. Lannoitteita varastoidaan enintään 170 tonnia trukkilavojen päällä peitettynä. Kasvinsuojeluaineet (150 litraa) varastoidaan konehallissa. Eläinten lääkkeet (2 litraa) säilytetään navetalla lukitussa kaapissa. Eläinsuojissa käytettäviä pesuaineita, desinfiointiaineita ja vedinkastoaineita varastoidaan yhteensä 1 060 litraa navetan varastohuoneessa, jossa on betonilattia, mutta ei viemäröintiä.

Liikenne

Maidon keräily tapahtuu joka toinen päivä. Traktoriliikennettä on merkittävimmin sesonkiaikoina kevättöiden, säilörehun teon ja lietelannan levityksen yhteydessä. Väkirehuja tuodaan tilalle noin kuukauden välein. Lavoilla toimitettavaa rehua tuodaan noin kerran kuussa. Vasikkakuljetuksia on noin kerran viikossa. Teuraseläimiä noudetaan noin kerran kuukaudessa ja tarpeen mukaan.

Riskienhallinta ja poikkeukselliset tilanteet

Suurimpia ympäristöön kohdistuvia riskejä ovat lietesäiliövuodot tai eläintautiepidemiat. Lietesäiliöiden pohjatyöt on tehty ja pyritään tekemään siten, että maan routiminen ja sen aiheuttamat vahingot saadaan minimoitua.

Eläinsuojien, lantavarastojen, polttoainesäiliöiden ja rehusiilojen kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti ja tehdään tarvittavat korjaustoimenpiteet. Häiriötilanteissa ollaan yhteydessä ympäristö- ja pelastusviranomaisiin. Eläintautien ehkäisyssä ja mahdollisissa epidemiatilanteissa noudatetaan Ruokaviraston ohjeistusta. Tilalla on käytettävissä aggregaatti sähkökatkoksia varten ja alkusammutuskalustoa sijoitettuna eri tuotantorakennuksiin. Tilalle on laadittu pelastus- ja varautumissuunnitelma.

Ympäristön tila, päästöt ja vaikutusarvio

Lähiympäristö ja maankäyttö

Uudesta eläinsuojasta on etäisyyttä lähimpiin vesistöihin Koivujärveen noin 700 metriä ja Pieni-Haahkariin noin 660 metriä. Lähin valtaoja sijaitsee uudesta eläinsuojasta koilliseen noin 1,25 kilometrin etäisyydellä. Haahkarinjokeen on etäisyyttä noin yksi kilometri. Maaperä on alueelle tyypillistä hiesusavea. Eläinsuoja ei sijaitse pohjavesialueella.

Karttatarkastelun perusteella tilakeskuksen lähiympäristössä on peltoa ja metsää. Noin 300 metrin päässä tilakeskuksesta kaakkoon sijaitsee toinen maatila. Uutta eläinsuojaa lähin asuinrakennus (hakijoiden sukulainen) sijaitsee noin 100 metrin päässä Koivujärventien toisella puolella. Eteläpuolella Koivujärventien varrella sijaitseviin asuinrakennuksiin on uudesta eläinsuojasta ja lähimmästä lietesäiliöstä etäisyyttä 450–630 metriä. Kaakkoispuolen maatilän asuinrakennukseen on etäisyyttä uudesta eläinsuojasta noin 600 metriä.

Toiminnassa muodostuvat jätteet

Toiminnassa pyritään tekemään hankinnat siten, että jätteiden määrää ja haitallisuutta pystytään vähentämään.

Kaikki syntyvä jätemateriaali joko kierrätetään tai toimitetaan alueellisiin jätteenkeräyspisteisiin. Eloperäinen jäte kuten pilaantunut tai hukkarehu

levitetään lannanlevityksen yhteydessä peltoon. Kuolleet eläimet säilytetään tiivispohjaisella alustalla pressulla peitettynä odottamassa kuljetusta.

Jätteenimike	Määrä vuodessa	Varastointi	Toimituspaikka
Kuolleet eläimet	6 500 kg	Laatalla pressun alla	Honkajoki Oy
Jäteöljy	600 litraa	Tynnyrit/kanisterit	Vaarallisen jätteen keräys
Muovit	6 000 kg	Muovinkeräysastia	Muovinkerääjä noutaa
Loisteputket	10 kg	Varastossa	Vaarallisen jätteen keräys
Käsitelty puu	5 kg	Varastossa	Vaarallisen jätteen keräys
Pilaantuneet rehut	10 000 kg	Kuivalantalassa	Levitys pellolle
Akut ja suodattimet, trasselit	150 kg	Astioissa	Vaarallisen jätteen keräys
Sekajäte	2 000 kg	Jäteastia	Jätteenkerääjä noutaa

Päästöt ilmaan

Hajuhaittoja syntyy lähinnä lietesäiliöiden sekoituksesta ja lietelannan levityksestä. Lanta levitetään sijoittavalla levityskalustolla ja pintaan. Sijoituslevitys vähentää hajuhaittoja. Lanta levitetään ja mullataan pelloille ympäristösäännösten mukaisesti.

Melu

Toiminnasta syntyy normaalia kotieläintalouteen liittyvää äänimaailmaa (työkoneet ja eläinten äänet). Liikenteestä aiheutuvat meluhuiput ovat lietelannan levityksen, säilörehun korjuun ja muiden kasvinviljelytöiden sesonkiaikoina. Nämä peltotyöt pyritään tekemään mahdollisimman tehokkaasti, jotta liikenne ei jaksottuisi pitkälle ajalle.

Paras käyttökelpoinen tekniikka

Uuteen pihattoon tulee luonnollinen ilmanvaihto. Eläinsuojista lanta poistuu lietekuiluja pitkin kokoojakaivon ja pudotuskaivon kautta lietesäiliön alaosaan. Maito huoneen jäte- ja pesuvedet menevät lietesäiliöön, josta ne levitetään lietteen mukana pellolle. Merkittävin osa lietelannasta levitetään sijoittavalla laitteella. Uuden pihatton yhteyteen tulee katettu kuivalantala. Ruokinta toteutetaan appeena, joka valmistetaan apevaraston ja rehusiilojen yhteydessä.

ASIAN KÄSITTELY

Täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemustaan 21.9.2021. Lisäksi hakemusta on täydennetty 17.12.2021 tarkennuksilla alle puolivuotiaiden vasikoiden lantajärjestelmästä. Täydennyksen tiedot on tarpeellisilta osin sisällytetty edellä olevaan kertoelmaosaan.

Tiedottaminen

Hakemuksesta on tiedotettu julkaisemalla kuulutus ja hakemusasiakirjat aluehallintovirastojen verkkosivuilla <https://ylupa.avi.fi> 7.10.–15.11.2021. Tieto kuulutuksesta on julkaistu myös Kiuruveden kaupungin verkkosivuilla. Hakemuksesta on lisäksi erikseen annettu tieto niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt hakemuksesta lausunnon Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Kiuruveden kaupungilta sekä Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on muun muassa todennut seuraavaa:

Lähimpään asuinkiinteistöön on matkaa suunnitellusta navettahankkeesta noin 100 metriä (viljelijän äiti). Lupahakemuksen mukainen uusi eläinsuoja edellyttää vähintään 400 metrin matkaa suotuisissa olosuhteissa häiriintyvistä kohteesta. Lähin vesistö on Pieni Haahkari, joka sijoittuu noin 600 metrin etäisyydelle uudesta pihatosta ja Haahkarinjoki noin kilometrin etäisyydelle rakennettavasta pihatosta. Muut asuinkiinteistöt sijoittuvat 400–600 metrin etäisyydelle uudesta eläinsuojasta.

Kyseessä on olemassa oleva eläinsuojan laajennus, jolloin eläinsuojan ilmoitusmenettelyssä säädettyä, liitteen 1 mukaisia suojaetäisyyksiä voi käyttää myös ympäristölupamenettelyssä tarvittaessa. Liitteen mukaisesti lietalantavarastot tulisi sijoittaa vähintään 450 metrin etäisyydelle häiriintyvistä kohteesta. Vähimmäisetäisyysuuduksesta voidaan kuitenkin ELY-keskuksen arvion mukaan poiketa, sillä alue on maa- ja metsätalousvaltaista, eikä tilan toiminnasta arvioida aiheutuvan merkittävää hajuhaittaa.

Hanke sijoittuu alueelle, jolla ei ole voimassa tai vireillä olevaa osayleiskaavaa. Koivujärven rantaosayleiskaava-alueen raja sijaitsee noin 400 metrin etäisyydellä suunnitelluista rakennuksesta ja rakenteista. Pohjois-Savon maakuntakaavayhdistelmässä suunnittelualueelle tai sen lähiympäristöön ei kohdistu aluevarauksia tai muita merkintöjä. Pohjois-Savon liiton

maakuntakaavan 2040 2.vaihetta varten laaditussa selvityksessä suunnittelualueen lähialueella on pienehkö alue, jolla on tuulivoimapotentiaalia. Kyseinen alue ei ole kuitenkaan ELY-keskuksen käsityksen mukaan jatko-tarkastelussa mukana.

Tilakeskus on mahdollisessa tulevassa yleiskaavoitusprosessissa huomioitava eläinsuojan suuryksikkönä.

Lietelantaa muodostuu kaikista eläinsuojista yhteensä 8 683,5 m³ vuodessa. Maitoisia vesiä, pesuvesiä ja sadevesiä altaisiin johdetaan arviolta 1 900 m³. Rakennettujen ja rakenteilla olevien lietesäiliöiden yhteismitoitus on riittävä lietelannan varastointiin 12 kuukauden ajaksi.

Pihatossa osa nautoista on kuivikepohjalla (162 m²), joka tyhjenetään lantalaan kuusi kertaa vuodessa. Uusi kuivalantala tulee varustaa hake-muksen mukaisesti kiinteällä katteella ja riittävällä, tiiviillä lastauslaatalla. Lannan siirrossa ympäristöön muun muassa tiestölle varissut lanta tulee siistiä ja kuljettaa lantalaan. Kuivalantala tulee olla valmis uuden eläinsuojan valmistuttua.

Lietesäiliöihin tulee liete pumpata niin, että lietteen siirrosta ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa, eikä naapurustolle kohtuutonta viihtyvyyshaittaa. Jos lietettä johtautuu ympäristöön, tulee maaperä ja vesistö puhdistaa lannasta välittömästi. Uudet lietealtaat täytetään alakautta. Muissa altaissa, joissa täyttö tapahtuu päältä, tulee lietteen kuorettuma pyrkiä pystyvä säilyttämään pumppausten väleissä.

Tilalla käytössä oleva peltoala on riittävä tilalla muodostuvan lannan levitysalaksi, sillä haettava eläinmäärä tarvitsee lannan, puristenesteen sekä pesuvesien levitykseen peltoa vähintään 265 hehtaaria. Koivujärven valuma-alueella olevaista pelloista neljännes on hakijan eläinsuojan lannanlevitysaloina. Pelloista osa on myös ns. turvepeltoja, joiden viljelyä voi tulevaisuudessa rajoittaa ilmastokestävyuden kansalliset rajoitteet.

Eläinsuojien katoilta kertyvä sadevesi tulee ohjata hallitusti pois rakennettavan piha-alueilta. Sadevesien keräily on järjestettävä asianmukaisesti niin, että piha-alueet pysyvät kuivina ja liettyminen eläinsuojan ympäristössä estyy, myös poikkeuksellisissa sääolosuhteissa sekä onnettomuustilanteessa.

Tilalla varastoitava polttoainemäärä ylittää 10 m³. Tällöin varastoinnissa tulee ottaa huomioon asetuksen KTM (415/1998) asettamat vaatimukset. Polttoainesäiliöt tulee tarkastaa palo- ja pelastusviranomaisen antamien ohjeiden mukaisesti.

Säilörehun varastoinnissa käytettävät kemikaalit tulee säilyttää talven yli katetussa varastossa vesitiiviillä, kaivottomalla alustalla. Irtokonttien käytössä ja varastoinnissa tulee huomioida määräykset, jotka koskevat vaarallisten aineiden kuljetuksesta (719/1994) annettua säädöstä. Tilalla käytettävät kemikaalit ja ympäristölle vaaralliset aineet tulee säilyttää

alkuperäispakkauksissa, suljetussa tilassa ja noudattaa muutoinkin sitä, mitä kemikaaliturvallisuus laki kemikaalien turvallisuudesta on säätänyt.

Eläinsuoja ja sen läheiset peltolohkot sijoittuvat merkittävilta osin Koivujärven valuma-alueelle (14.753). Koivujärvi on järviyypiltään keskikokoinen humusjärvi, mutta se on hyvin lähellä myös matalien humusjärvien tyyppiä, sillä järven keskisyvyys on vain 3,04 metriä. Koivujärveä voi mataluutensa ja heikohkon veden vaihdunnan (viipymä 448 vrk) puolesta pitää kuormitukselle herkkänä. Koivujärven ekologinen tila on vuosien 2012–2017 aineiston perusteella todettu hyväksi, eikä vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2021–2027 ole asetettu lisätoimenpidetavoitteita, vaan tavoitteena on nykyisen hyvän tai erinomaisen tilan turvaaminen. Kuitenkin vesistön hyvän tilan säilyttämiseksi suoraan vesistöön rajoittuvilla peltolohkoilla lietelanta tulisi mullata vuorokauden kuluessa levityksestä tai levittää sijoittavalla lietelannan levityskalustolla. Pelloilta muodostuvaa eroosiokuormitusta tulisi estää tehokkaalla nurmikierrolla ja riittäväillä suojakaistoilla vesistöjen läheisyydessä.

Pohjois-Savon ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue ei näe estettä ympäristöluvan myöntämiselle, mikäli toiminnassa otetaan huomioon ELY-keskuksen edellä esitetyt vaateet.

Kiuruveden kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Uusi eläinsuoja ja lantalat sijoitetaan 650 metrin etäisyydelle vesistöstä (Koivujärvi). Alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole Natura- tai luonnonsuojelualueita eikä tiedossa olevaa muinaismuistoaluetta. Alue kuuluu koskien suojelualueeseen: Rautalammin reitti, Kuhankosken yläpuolisessa vesistössä. Tilakeskus ei sijaitse pohjavesialueella.

Eläinsuojan rakenteet sekä lantavarastojen rakenteet tulee ylläpitää vesitiiviinä siten, etteivät lanta ja muut siellä muodostuvat nesteet pääse valumaan pinta- ja pohjavesiin tai muualle ympäristöön. Lämpöeristämättömiin tiloihin sijoitettaessa betonin tulee olla säänkestävää. Rakenteet on pidettävä kunnossa ja tarkastettava vuosittain. Lantavarastot on tyhjennettävä vuosittain. Rakenteiden ja laitteiden on oltava sellaisia, ettei lantalan tyhjennyksen ja lannan siirtojen ja kuljetuksen aikana pääse tapahtumaan vuotoja.

Hakemuksesta ei käy ilmi, kuinka paljon säilörehun puristenestettä muodostuu. Puristenesteet johdetaan 10,5 m³ umpikaivoon, mutta hakemuksesta ei käy ilmi, minne ja kuinka usein puristenesteitä johdetaan kaivosta. Laskennallisesti puristenestettä muodostuu rehusta 0,05 m³/rehutonni eli hakijan tilalla 184 m³ vuodessa. Umpikaivoa on tyhjennettävä lietelantalaan riittävän usein.

Uudet lietelantalat täytetään altapäin ja pinta kuorettuu luonnollisesti. Valtionneuvoston asetuksessa ilmoituksenvaraisista eläinsuojista 17.1.2019/138 liitteen 1 mukaan eläinsuojan ja lantaloiden etäisyys naapurisiin hajuhaittojen välttämiseksi tulee olla vähintään 500 metriä, kun

kyseessä on nautatila, jossa eläinyksiköitä on 3 025–3 229 ja lietelantaloiden kate kuorettuma. Lähimmät naapurit ovat 100 metrin ja 400 metrin etäisyydellä. Asetusta ei sovelleta ympäristöluvanvaraisiin toimintoihin, mutta asetuksessa annettuja etäisyyksiä voidaan käyttää ohjeellisena. Näin ollen hajuhaittojen ehkäisyyn on kiinnitettävä erityistä huomiota lupasiaa käsiteltäessä.

Nitraattiasetuksen (1250/2014) 7 § mukaan kuivalannan varastointitila tulee kattaa tai varastoitava aine peittää siten, että sadevesien pääsy varastointitilaan estetään. Hakemuksessa on esitetty, että uusi kuivalantala kateaan peltikatteella. Kuivalantalan tilavuus on 950 m³. Kuivikepohjilta syntyy noin 315 m³ kuivalantaa vuodessa. Pilaantuneet rehut on säilytettävä tiiviillä alustalla ennen käyttöä peltolannoitteena. Kuivalantalatilavuutta on riittävästi laajennuksen jälkeen.

Lietelantaloiden tilavuus riittää tulevaisuudessa, kun huomioidaan sadevesien (976 m³), maitohuoneen- ja muiden pesuvesien (900 m³), puristenes-teiden (184 m³) sekä lietelannan (8 684 m³) määrä eli yhteensä tilantarve lietelantaloissa on 10 744 m³. Lietelantatilavuutta on laajennuksen jälkeen 11 078 m³.

Hakemuksen mukainen eläinmäärä tarvitsee lannan levityspeltoalaa noin 265 ha (YM-ohje 2021 ja Valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista 17.1.2019/138). Hakemuksen mukaan peltopinta-alaa on käytettävissä 304 ha, joten peltopinta-ala on riittävä.

Polttoainesäiliöiden suuren tilavuuden vuoksi säiliöiden sijoittamiseen ja varusteluun tulisi erityisesti kiinnittää huomiota. Varustelutason tulee olla vähintään Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä vaaditun tason mukaisia (voimassa alkaen 1.4.2012).

Öljysäiliöiden vuotoja tulee ehkäistä suojauksella, kuten kaksivaippaisilla säiliöillä tai sijoittamalla yksivaippaiset säiliöt suoja-altaaseen. Suoja-altaan tulee olla 110 prosenttia suurimman öljysäiliön tilavuudesta. Öljysäiliöiden edessä on oltava tiivis tankkauslaatta. Säiliöissä tulee olla tyyppikilpi, laponesto, ylitäytönestin ja lukitus. Säiliöiden läheisyydessä tulee olla riittävästi asianmukaista imeytysainetta polttoainevuotojen varalle. Mahdollisessa vahinkotilanteessa maahan päässyt öljy on kerättävä välittömästi talteen.

Kemikaalien turvallisesta varastoinnista on annettava riittävät määräykset. Kemikaalit tulee varastoida tiiviissä ja hyväkuntoisissa pakkauksissa, astioissa ja säiliöissä, jotka on suunniteltu kemikaalien varastointiin ja jotka kestävät kemikaalien vaikutusta. Kemikaaleja sisältävät pakkaukset/säiliöt sijoitetaan siten, että mahdollinen vuoto ei pääse leviämään ja että vuoto saadaan kerättyä talteen (Ympäristöministeriön julkaisuja 2021:5).

Sekajätteen tyhjennysväleissä tulee noudattaa Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan määräyksiä (1.2.2016). Eläinsuojan WC-vesien käsittelystä tulee luvassa antaa tarvittavat lupamääräykset. Sako- ja umpikaivolietteiden

levittämisestä pellolle on tehtävä vähintään kaksi kuukautta etukäteen ilmoitus Ylä-Savon jätehuoltolautakunnalle.

Kuolleet eläimet on varastoitava ennen poiskuljetusta tiivispohjaisella alustalla siten, että varastoinnista ei aiheudu valumia ympäristöön eikä karpästäi hajuhaittaa. Kuolleiden eläinten varastoinnissa on otettava huomioon myös se, että varastointia voidaan tehdä lämpimään vuodenaikaan ja että haittaeläimet eivät pääse käsiksi eläinjätteeseen.

Vesijohtoverkoston toiminta-alue kulkee Koivujärvitien mukaisesti, mutta ei yllä eläinsuojien tai asuinrakennuksen kohdalle karttatarkastelun perusteella.

Muutoin suunnitelman mukaiselle toiminnalle ei ole estettä ja toiminta täyttää ympäristönsuojelulainsäädännön vaatimukset.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Vastine

Pentinahon navetta sijaitsee erillisellä tilalla ja on erillinen toimintayksikkö. Eläinsuojassa on 80 hiehoa, 85 sonnia, 35 lehmävasikkaa (6–12 kk), 50 alle puolivuotiasta sonnivasikkaa ja 35 alle puolivuotiasta lehmävasikkaa. Tällä hetkellä eläinten lanta levitetään hakemuksessa olevalle peltoalalle, mutta peltoalaa on tarkoitus kasvattaa edelleen. Kun lupahakemuksen kohteena oleva investointi toteutuu ja eläinmäärä kasvaa, lisätään samaan tahtiin myös peltoalaa ja huolehditaan, että sitä on riittävästi suhteessa eläinmääriin.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Ympäristölupa

Aluehallintovirasto myöntää Anne, Jarmo ja Teemu Sissolle ympäristöluvan eläinsuojan olennaiseen muuttamiseen.

Ympäristölupa koskee hakemuksen mukaisesti laajennettavaa lypsykarjatilain toimintaa Kiuruveden kaupungissa kiinteistöllä Marja-aho 263-406-15-2. Eläinsuojissa on eläinpaikat yhteensä 279 lypsylehmälle, 138 hieholle (12–24 kk), 26 lehmävasikalle (6–12 kk) ja 58 vasikalle (alle 6 kk). Eläinten ikäjakaumaa voidaan muuttaa, jos eläinten yhteenlaskettu lannan tuotto ei ylity.

Toimintaa on harjoitettava hakemuksessa esitetyllä tavalla seuraavien lupamääräysten mukaisesti.

Lupamääräykset

Toiminnan sijoittaminen ja rakenteet

1. Uusien karjarakennusten ja lantavarastojen valmistumisesta on ilmoitettava kirjallisesti Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hyvissä ajoin ennen niiden suunniteltua käyttöönottoa.

Rakenteiden, tilojen ja järjestelyjen on oltava tässä päätöksessä annettujen määräysten mukaisia laajennetun toiminnan aloitushetkellä.

Lannan ja jätevesien varastointi ja käsittely

2. Lannan varastointitilavuuden tulee olla riittävä 12 kuukauden aikana kertyvän lannan ja virtsan varastointiin. Luvan saajalla on oltava jatkuvasti hallinnassaan eläinten lannantuottoa vastaava määrä lannan varastointiin soveltuvaa varastotilavuutta.

Luvan mukaisella enimmäiseläinmäärällä on oltava lietalannan varastointitilavuutta vähintään 8 194 m³. Lietelannan varastotilavuuteen on lisättävä kattamattomiin lietesäiliöihin kertyvien maitohuoneen pesuvesien, sadevesien ja säilörehun puristenesteen vaatima tilavuus.

Kuivalannan varastointitilavuutta on oltava vähintään 680 m³. Kuivalantalatilavuudessa on huomioitava myös pilaantuneen rehun vaatima tilavuus.

Sade- ja sulamisvesien valuminen lannan varastointitiloihin on estettävä.

3. Eläinsuojan pohjarakenteiden, lietekuilujen, lanta- ja rehuvarastojen, umpikaivojen sekä niihin liittyvien rakenteiden on oltava vesitiiviitä. Uusien lantavarastojen kuivatusvesien salaojissa tulee olla tarkastuskaivot tai muu vastaava rakenne vuotojen havaitsemiseksi. Lietteen pumppu- ja/tai pudotuskaivoissa tulee olla kiinteä kansi. Lantavarastojen ympäristö ja lannan kuormausalueet tulee muotoilla ja tehdä kovapohjaisiksi siten, että niille joutunut lanta voidaan tarvittaessa poistaa.

Lantavarastot on tyhjennettävä ja lantaa siirrettävä siten, ettei tyhjennysten, siirtojen ja kuljetusten aikana pääse tapahtumaan vuotoja. Jos vuotoja aiheutuu, on varastojen ympäristö ja siirtotiet siistittävä. Lannan siirtolaitteistojen tulee olla kunnossa ja tiiviitä. Laitteistot tulee huoltaa säännöllisesti.

4. Eläinsuojan sosiaalituloissa syntyvät WC:n jätevedet on johdettava vesitiiviiseen umpisäiliöön. Jätevesiä ei saa käsittelemättöminä levittää pellolle.

Muualle käsiteltäväksi toimitettavasta umpikaivolietteestä on oltava laadittuna siirtoasiakirja, jossa on seuraavat tiedot: lietteen määrä, alkuperä, toimituspaikka ja -päivämäärä sekä kuljettaja. Liette on toimitettava ympäristöluvan omaavalle vastaanottajalle.

Vaihtoehtoisesti WC-vedet voidaan levittää toiminnanharjoittajien omille, muualla kuin pohjavesialueella sijaitseville pelloille, jos ne on esikäsitelty esimerkiksi kalkitseamalla siten, että ne ovat mikrobiologisesti turvallisia eikä niistä aiheudu muutakaan ympäristöhaittaa. Peltolevityksen jälkeen ne on mullattava viipymättä. Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi antaa käsittelystä tarvittaessa lisäohjeita.

Umpikaivolietteiden levittämisestä pellolle on tehtävä ilmoitus Ylä-Savon jätehuoltoviranomaiselle vähintään kaksi kuukautta ennen levitystä.

5. Säilörehun puristeneste on kerättävä talteen. Puristeneste on johdettava hakemuksen mukaisesti erilliseen vesitiiviiseen umpikaivoon tai suoraan lietesäiliöön. Umpikaivo on tyhjennettävä säännöllisesti.

Lannan, puristenesteen ja jätevesien hyödyntäminen

6. Lanta, virtsa, maituhuoneen pesuvedet ja puristeneste on hyödynnettävä ensisijaisesti lannoitteena pellolla. Jos lantaa hyödynnetään muilla tavoin, on siitä oltava kirjalliset sopimukset, jotka on esitettävä valvontaviranomaiselle ennen lannan luovutusta.

Lannan levitykseen tulee olla jatkuvasti käytettävissä eläinmäärään ja lannan ravinnesisältöön nähden riittävästi lannanlevitykseen soveltuvaa peltoa. Luvan mukaisilla eläinpaikkamäärillä lannanlevityspeltoa tulee olla suojavyöhykkeiden ja -kaistojen lisäksi vähintään 265 hehtaaria. Lannan vieminen jatkokäsittelyyn ympäristöluvan omaavaan laitokseen vähentää vastaavasti levitysalan tarvetta. Vuokra- ja sopimuspelloista tulee olla kirjalliset sopimukset.

Lietelantaa ja muita nestemäisiä lannoitteita ei saa levittää pohjavesialueella sijaitseville pelloille.

7. Luvan saajien tulee toimittaa laajennuksen valmistuttua Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle tiedot käytettävissä olevasta lannanlevitysalasta.

Hajuhaittojen vähentäminen, melu ja päästöt ilmaan

8. Lietesäiliöt on täytettävä alaspäin. Lietesäiliöt on katettava vähintään kelluvalla katteella, joksi katsotaan myös kuorettunut naudan lietelanta. Jos lietesäiliöiden pinnalle ei muodostu tiivistä kuorettumaa tai jos lietelannan varastoinnista aiheutuu kuorettumasta huolimatta pitkäkestoista hajuhaittaa, on lietesäiliöt katettava hajupäästöjä tehokkaammin ehkäisevällä katteella.

Lietteen pumppu- ja pudotuskaivot tulee pitää katettuina.

Kuivalantalat on katettava tai siellä varastoitava lanta on peitettävä siten, että hajupäästöt vähenevät.

Lannan käsittely- ja levitysajankohtaa sekä levityspellon sijaintia valittaessa tulee ottaa huomioon ympäristön viihtyisyystekijät ja naapureille aiheutuva hajuhaitta. Lanta on mullattava viipymättä sellaisilla eläinsuojan lähipeltojen lohkoilla, jotka rajoittuvat lähinaapureiden pihapiiriin.

9. Eläinsuojan poistoilma on johdettava eläinsuojarakennusten katolle sijoitettujen poistoilmahormien tai avoharjan kautta riittävän korkealle siten, että hajukaasut laimenevat tehokkaasti. Hajujen muodostuminen ja päästöt ilmaan on pidettävä mahdollisimman vähäisenä huolehtimalla eläinsuojan sisätilojen siisteydestä ja sisäilman viileydestä.
10. Eläinsuojakiinteistöllä tapahtuva lannan kuormaus, rehujen ja kuivikkeiden käsittely sekä liikenne on järjestettävä ja hoidettava siten, ettei niistä aiheudu kohtuuttomia haju-, pöly- tai meluhaittoja lähimmille naapureille.

Jätteet ja jätehuolto

11. Eläinsuojatoimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteet on toimitettava hyödynnettäväksi ja käsiteltäväksi toimijalle, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Hyödyntämiskelpoiset jätteet, kuten paperi-, pahvi ja muovijäte, lasi sekä metalliromu on kerättävä erilleen ja toimitettava hyötykäyttöön.

Rehujäte on varastoitava kuivalantalassa tai muualla reunallisella tiiviillä alustalla. Rehujäte on ensisijaisesti sijoitettava lannoitteena peltoon tai toimitettava jätteenä hyötykäyttöön.

12. Kuolleet eläimet ja muut toiminnassa syntyvät eläinjätteet on toimitettava ilman tarpeetonta viivytystä käsittelylaitokseen, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä jätteitä.

Keräilyä odottava eläinjäte tulee säilyttää asianmukaisesti peitettynä ja haittaeläimiltä suojattuna tiivispohjaisella alustalla.

Ruhot tai muu eläinjäte on varastoitava tiiviissä, jäähdytettävässä raatokontissa tai muussa vastaavassa ruhojen kylmäsäilytykseen tarkoitettussa paikassa, jos niitä säilytetään normaalia keräilyauton odotusaikaa kauemmin.

13. Vaaralliset jätteet, kuten jäteöljy, akut ja kemikaalijätteet on pakattava ehjiin, jätteen vaaraominaisuuksilla merkittyihin pakkauksiin ja varastoitava tiivispohjaisessa varastopaikassa. Vaarallisia jätteitä ei saa sekoittaa muihin jätteisiin. Vaaralliset jätteet on toimitettava vähintään kerran vuodessa käsittelylaitokseen, jolla on lupa vastaanottaa kyseistä jätettä.
14. Haittaeläinten esiintymistä on ehkäistävä muun muassa pitämällä tilakeskuksen alue siistinä ja tarvittaessa haittaeläimiä on torjuttava.

Polttonesteet ja kemikaalit

15. Polttonestesäiliön tulee olla kyseisen polttoaineen varastointiin hyväksytty. Polttonestesäiliöiden tulee olla kaksivaippaisia tai sijoitettuna tiiviiseen suoja-altaaseen, jonka tilavuus vastaa vähintään suurimman altaaseen sijoitetun säiliön tilavuutta. Polttonestesäiliöiden ja suoja-altaan kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti.

Polttonestesäiliön on oltava lukittava ja varustettu lapon ja ylitäytön estävillä järjestelmillä.

Polttonestesäiliöiden täyttö- ja tankkauspaikkojen tulee olla suojattuna tiiviillä kemikaaleja läpäisemättömällä pinnoitteella ja muotoiltu siten, että vuodot eivät voi päästä leviämään maaperään ja että ne voidaan ottaa talteen. Varastointipaikkojen läheisyyteen on varattava riittävä määrä imeytysainetta polttoainevuotojen varalle.

16. Muut vaaralliset kemikaalit on säilytettävä tarkoitukseen soveltuvassa varastopaikassa tiiviissä, suljetuissa ja merkityissä astioissa tiiviillä alustalla siten, että aineita ei voi päästä vahinkotapauksessaan viemäriin tai ympäristöön. Kemikaalien, kuten torjunta- ja pesuaineiden varastoinnissa ja käytössä tulee noudattaa kunkin valmisteen käyttöturvallisuustiedotteessa annettuja ohjeita.

Häiriö- ja muut poikkeukselliset tilanteet

17. Luvan saajan on varauduttava ennakolta häiriötilanteisiin, jotka voivat aiheuttaa päästöjä ympäristöön, kuten polttoainevuotoihin ja lietevarastojen vuotoihin. Poikkeuksellisten tilanteiden varalle on laadittava toimintasuunnitelma, joka on pidettävä ajan tasalla. Luvan saajalla on oltava riittävästi ympäristövahinkojen torjuntalaitteita ja -tarvikkeita aina saatavilla.

Ympäristölle vaaraa aiheuttavissa tilanteissa on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin päästön rajoittamiseksi ja pilaantumisen vaaran poistamiseksi. Luvan saajan on myös huolehdittava riittävästä toimenpiteistä poikkeuksellisten tilanteiden uusiutumisen ehkäisemiseksi.

18. Sellaisista tavanomaisesta toiminnasta poikkeavista tapahtumista ja onnettomuuksista, joilla voi olla vaikutusta ympäristöön, on ilmoitettava välittömästi Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Öljyvahingoista tulee ilmoittaa myös pelastusviranomaiselle. Jos päästöstä voi aiheutua vaaraa ihmisten terveydelle, on ilmoitus tehtävä myös Kiuruveden kaupungin terveysuojeluviranomaiselle.

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

19. Toiminnassa käytettävien rakenteiden, laitteiden ja päällystettyjen alueiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti. Lantavarastojen kunto on

tarkastettava vuosittain tyhjentämisen yhteydessä. Havaitut puutteet ja vauriot on korjattava viivytyksettä.

Lietesäiliöiden vuotoja tulee tarkkailla silmämääräisesti salaojien tarkkailukaivoista vähintään vuosittain. Epäilyistä vuodoista on ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Umpisäiliöiden täyttymisastetta on tarkkailtava säännöllisesti ylivuotojen ehkäisemiseksi.

20. Luvan saajan on pidettävä kirjaa eläinsuojan toiminnasta. Kirjanpidosta on ilmentävä:

- eläinmäärät
- toteutuneet lantamäärät ja lannan varastointilavuuden riittävyys
- toiminnassa kertyneet jätteet (myös kuolleet eläimet), niiden määrät ja toimituspaikat
- enintään viiden vuoden välein lannan analyysitulokset (kokonaisytyppi, liukoinen typpi ja liukoinen fosfori)
- lannanlevityspeltojen, vuokrasopimusten ja lannan luovutus- ja vastaanottosopimusten ja levitysalojen muutokset
- tiedot tarkkailusta, tehdyt havainnot ja huoltotoimet
- toiminnassa havaitut merkittävät häiriöt tai muut poikkeukselliset tilanteet (syy, kesto, arvio päästöistä ja niiden ympäristövaikutuksista sekä korjaavat toimenpiteet).

21. Luvan saajan on pidettävä jätekirjanpitoa toiminnassa muodostuvista jätteistä, eläinjätteistä ja vaarallisista jätteistä. Jätekirjanpidosta tulee ilmetä muodostuneiden jätteiden laatu, määrä, toimituspaikka ja toimitusajankohta. Jätekirjanpito on säilytettävä vähintään kuusi vuotta.

22. Luvan saajan on toimitettava Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä yhteenveto edellisen vuoden kirjanpidosta. Raportti on toimitettava ensisijaisesti sähköisessä muodossa. Raportti on toimitettava tiedoksi Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Muiden kirjanpitotietojen tulee olla valvontaviranomaisen tarkastettavissa tilalla.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

23. Toiminnan muutoksista on ilmoitettava Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisella. Ilmoitus on tehtävä ainakin seuraavista muutoksista:

- tuotannon lisääminen
- merkittävä nautojen ikäjakauman muutos
- tuotantosuunnan muutos
- toiminnanharjoittajan vaihtuminen
- valvonnan kannalta muut olennaiset muutokset

Ilmoitukseen on liitettävä muutossuunnitelmat ja esitys ympäristönsuojelutoimista. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin ennen suunniteltua muutosta.

24. Jos toiminta loppuu, on siitä ilmoitettava Pohjos-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle hyvissä ajoin ennakkoon. Ilmoitukseen on liitettävä suunnitelma varastoidun lannan ja muiden jätteiden toimittamisesta hyötykäyttöön tai keräykseen sekä toiminnan lopettamiseen liittyvistä muista toimenpiteistä, joilla toiminnassa käytetyt rakenteet saatetaan ympäristön kannalta haitattomaan ja turvalliseen kuntoon.

Päätöksen täytäntöönpano

Toiminnan aloittaminen

Tämän päätöksen mukaisen toiminnan saa aloittaa, kun päätös on lainvoimainen. Päätös on lainvoimainen valitusajan päätyttyä, jos päätökseen ei haeta muutosta valittamalla. (ympäristönsuojelulaki 198 §).

Valitettaessa Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen tarvitaan valituslupa (ympäristönsuojelulaki 190 § 1 mom.). Mahdollinen valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen ei estä päätöksen täytäntöönpanoa. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon takia hyödyttömäksi tai jos korkein hallinto-oikeus kieltää täytäntöönpanon. (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 808/2019, 122.2 §)

Korvautuva päätös

Tämä päätös korvaa Pohjois-Savon ympäristökeskuksen 19.7.2006 Jarmo Sisson eläinsuojille ja etälietesäiliölle myöntämän ympäristöluvan PSA-2006-Y-129-131.

PERUSTELUT

Ratkaisun perustelut

Hakemus koskee ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaista toiminnan olennaista muuttamista.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) liitteen 3 kertoimilla laskettuna eläinyksikkömäärä kasvaa nykyisestä (1 559) noin 2,4 kertaiseksi (3 752).

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 4 momentin mukaan lupahakemus on ratkaistava siten, että harkinta kattaa ne toiminnan osat, joihin olennainen muutos voi vaikuttaa ja ne ympäristöön kohdistuvat vaikutukset ja riskit, joita muutos voi aiheuttaa.

Aluehallintovirasto on ratkaisussaan ottanut huomioon ympäristönsuojelulain ja jätelain tavoitteet ja yleiset periaatteet sekä näiden lakien ja niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Harkintaan ovat vaikuttaneet myös lupakäsittelyn aikana saadut lausunnot. Lähtökohtana ratkaisussa on ollut lupahakemus ja hakijan esittämät toimenpiteet haittojen vähentämiseksi. Annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta toiminta täyttää edellä mainittujen säädösten vaatimukset.

Tämän päätöksen mukaisesti harjoitettuna toiminta täyttää ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaiset edellytykset luvan myöntämiselle.

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Toiminta täyttää ympäristönsuojelulain 11 §:n mukaiset edellytykset sijoituspaikan valinnalle.

Eläinsuoja sijoittuu alueelle, jossa ei ole asema- eikä yleiskaavaa. Eläinsuojan ympäristö on maa- ja metsätalousvaltaista aluetta. Eläinsuojan läheisyydessä sijaitsee myös toinen maatila.

Tilalle rakennetaan uusi pihatto, kaksi lietesäiliötä ja kuivalantala noin 350 metrin päähän nykyisistä karjarakennuksista länteen Koivujärventien toiselle puolelle. Ympäristölupamenettelyssä voidaan tarvittaessa käyttää ohjeellisena valtioneuvoston asetuksessa ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019) säädetyjä eläinsuojien ja lannan varastointitilojen vähimmäisetäisyyksiä. Haittoja ehkäistään kuitenkin lupamääräyksillä. Kyseisen kokoisen eläinsuojan ja lantavarastojen tulisi sijaita asetuksen mukaan vähintään 500 metrin etäisyydellä asuinrakennuksista, mikä hakemuksen mukaisessa toiminnassa ei täyty lähimpien asuinkiinteistöjen osalta. Uutta eläinsuojaa ja lantavarastoja lähin asuinrakennus sijaitsee karttatarkastelun perusteella noin 100 metrin päässä. Kiinteistö kuitenkin liittyy läheisesti hakijoiden tilaan. Muut lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat noin 450–630 metrin etäisyydellä.

Merkittävin eläinsuojasta ympäristöön kohdistuva haitta on haju. Hajuhaittaa syntyy lietteen sekoittamisesta lietesäiliöissä ja lietteen siirtämisessä lietevaunuun. Lietesäiliössä lannan pinta on avoinna sekoittamisen yhteydessä, mutta kuorettuma kehittyy pintaan nopeimmillaan muutamassa tunnissa. Uudet lietesäiliöt täytetään alapäin, jolloin kuorettuma pysyy ehjänä. Pidempiaikaisen hajuhaitan varalle toiminnanharjoittajat on veloitettu kattamaan säiliöt tehokkaammin hajuhaittoja ehkäisevällä katteella. Uusi kuivalantala on katettu. Uuden eläinsuojan poistoilma johdetaan katolle piirustuksen perusteella noin 11 metrin korkeuteen, joten se sekoittuu ulkoilmaan suhteellisen tehokkaasti. Kaakkoispuolella sijaitsevan maatilan ja tilakeskuksen välissä sekä uuden eläinsuojan ja eteläpuoleisen lähimmän asuinrakennuksen välissä on metsää.

Edellä mainituista seikoista johtuen ja kun kyseessä on nautatila, ei toiminnasta katsota aiheutuvan kohtuutonta räsytystä hajun tai muiden päästöjen

vuoksi. Eläinsuojien huolellisella hoidolla voidaan ehkäistä kohtuuttomat haitat naapureille.

Hakemuksen mukaisesti toimien ja lupamääräykset huomioon ottaen toiminta täyttää ympäristönsuojelulaissa ja jätelaissa sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa mainitun laiselle toiminnalle asetetut vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Uudesta eläinsuojasta ja lantavarastoista on etäisyyttä Koivujärveen noin 700 metriä. Koivujärven ekologinen tila on arvioitu hyväksi. Toiminta ei vaaranna Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosiksi 2022–2027 eikä Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2022–2027 asetettuja tavoitteita.

Lannanlevitystä ohjaavassa valtioneuvoston asetuksessa eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014, ns. nitraattiasetus) on määrätty suoja-alueiden jättämisestä vesistöjen ja talousvesikaivojen ympärille.

Lupamääräysten yleiset perustelut

Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon eläinsuojan sijainti, sen yhteys muihin toimintoihin, toiminnasta aiheutunut haitta, toiminnasta aiheutuvan pilaantumisen todennäköisyys, onnettomuusriski, lähialueen asutuksen läheisyys sekä ympäristönsuojelulain vaatimus käyttää toiminnassa parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Toiminnan voidaan katsoa edustavan parasta käyttökelpoista tekniikkaa, kun laitos toimii tämän ympäristölupapäätöksen mukaisesti.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista, maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä, jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä, toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista ja muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Jätteen käsittelyä ja raportointia koskevat määräykset ovat jätelain ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (978/2021) mukaisia.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Toiminnan sijoittaminen ja rakenteet (lupamääräys 1)

Uusien rakenteiden valmistumisesta tehtävä ilmoitus on tarpeen, jotta valvontaviranomainen voi tarvittaessa tarkastaa niiden luvamukaisuuden ennen niiden käyttöönottoa.

Lannan ja jätevesien/puristenesteen varastointi ja käsittely (lupamääräykset 2–5)

Lupamääräyksellä on varmistettu eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetussa asetuksessa (1250/2014, ns. nitraattiasetus) säädettyjen lantavarastotilavuuksien noudattaminen.

Tilalla muodostuu lietelantaa vuodessa 8 194 m³, kun lietelantaa lasketaan muodostuvan 25,5 m³ lypsylehmää kohden, 8,5 m³ hiehoa kohden ja 7,2 m³ lehmävasikkaa (6–12 kk) kohden vuodessa. Laskelmasta on jätetty pois sairas-, hoito- ja poikimapaikkoja (11 kpl) vastaava lietelantamäärä. Lisäksi tilavuusvaatimuksissa on tarpeen huomioida kattamattomiin lantavarastoihin kertyvät sadevedet (noin 976 m³), maituhuoneen pesuvedet (900 m³) ja säilörehun puristenesteet siiloista (noin 184 m³). Sadevettä varten kattamattomien lietesäiliöiden, joiden kate on toteutettu kuorettumalla, tilavuuteen lisätään säiliökorkeutta vähintään 30 cm. Puristenestettä muodostuu esikuivatusta rehusta noin 0,05 m³/rehutonni.

Tilakeskuksessa tulee olemaan lietelannan varastointitilavuutta säiliöissä kahden uuden lietesäiliön rakentamisen jälkeen yhteensä 8 800 m³. Tämän lisäksi on käytettävissä 958 m³:n etäsäiliö. Olemassa olevien lietekuulujen tilavuudeksi on ilmoitettu 900 m³ ja uusien 420 m³. Lietelannan varastointitilavuudet ovat riittävät 12 kuukauden aikana syntyvän lietelannan ja varastoihin johdettavien vesien varastointiin.

Kuiva- ja kuivikelantaa muodostuu alle puolivuotiailta vasikoilta ja uuden pihaton sairas-, hoito- ja poikima-alueelta sekä hevoselta yhteensä noin 680 m³. Lisäksi pilaantunut rehu varastoidaan lantalaan. Kuivalannan varastointia varten rakennetaan uusi 950 m³ kokoinen kuivalantala. Uudessa pihatossa on 162 m²:n kestokuivikepohja, joka tyhjennetään kuusi kertaa vuodessa lantalaan. Varastointitilavuus on riittävä toiminnassa muodostuvan kuiva- ja kuivikelannan varastointiin.

Rakenteiden tiiviysvaatimuksia ja ravinnepitoisten jakeiden varastointia ja käsittelyä koskevan määräyksen tarkoituksena on varmistaa, ettei muun muassa lannan, eläinsuojan pesuvesien tai säilörehun puristenesteen varastoinnista aiheudu hallitsemattomia ravinnepäästöjä tai lietteen kulkeutumista ympäristöön tai muuta ympäristön pilaantumista. Rakenteellisista vaatimuksista on lisäksi annettu yksityiskohtaisia määräyksiä nitraattiasetuksessa.

Eläinsuojan sosiaalitulojen WC-vesien keräämisellä ja käsittelyllä ehkäistään ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Lannan, jätevesien ja puristenesteen hyödyntäminen (lupamääräykset 6 ja 7)

Lannan, virtsan ja puristenesteiden hyödyntämistä peltolannoitteena koskeva määräys on annettu jätelain mukaisen etusijajärjestyksen noudattamiseksi.

Vähimmäispeltoalaa tarvitaan toiminnassa muodostuvan lannan hyödyntämiseksi lannoitteena siten, että vesistöön aiheutuvaa ravinnekuormitusta ja muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa voidaan ehkäistä. Lupamääräystä annettaessa on asiaa koskevana selvityksenä käytetty kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjetta (Ympäristöhallinnon julkaisuja 17/2021). Vähimmäispeltoala on laskettu ilmoituksenvaraisista eläinsuojista annetun valtioneuvoston asetuksen (138/2019) mukaisesti (eläintä/peltohehtaari): 1,3 lypsylehmää, 3,5 hiehoa, 4,5 lehmävasikkaa (6–12 kk) ja 11 alle puolivuotiaasta vasikkaa. Käytettävissä oleva peltoala (304 hehtaaria) on riittävä hakemuksen mukaisessa eläinsuojassa syntyvän lantamäärän hyödyntämiseen.

Toiminnanharjoittajilla on lisäksi eläimiä Pentinahon tilan eläinsuojassa. Myös näiden eläinten lanta levitetään hakemuksessa mainituille pelloille. Laajennuksen toteuduttua on valvontaviranomaiselle tarpeen ilmoittaa käytössä oleva lannanlevitysala, jotta voidaan varmistua peltoalan riittävästä laajennuksen jälkeen lisääntyvän lantamäärän hyödyntämiseen. Kun peltoalaa on riittävästi, lanta voidaan hyödyntää ja levitys ajoittaa niin, ettei ympäristölle haitallisia ravinnehuuhtoumia synny.

Toiminnassa muodostuvan lietelannan ja muiden nestemäisten lannoitteiden levittämistä pohjavesialueilla sijaitseville pelloille koskeva kieltä on annettu pohjavesien pilaantumisvaaran estämiseksi.

Jos eläinsuojan WC-vesiä levitetään peltoon, ne on käsiteltävä vaarattomiksi (hygienisoitava) ennen levitystä ja mullattava viipymättä.

Hajuhaittojen vähentäminen, melu ja päästöt ilmaan (lupamääräykset 8–10)

Eläinsuojan toiminnassa hajua aiheutuu eläinsuojan ilmanvaihdosta sekä lannan varastoinnista ja käsittelystä. Lietelannan varastoinnista aiheutuvia hajuhaittoja voidaan vähentää täyttämällä säiliöt altapäin ja säilyttämällä lietelannan pinnalle syntyvä kuorettuma ehyenä. Jos kuorettuman teho osoittautuu riittämättömäksi, säiliöt ovat tarpeen kattaa määräyksen mukaisesti esimerkiksi vähintään 10 cm:n paksuisella turvekerroksella tai muulla vastaavalla tavalla.

Eläinsuojista aiheutuvia hajuhaittoja voidaan vähentää tehokkaasti ohjaamalla eläinsuojien poistoilma rakennusten katolla olevien poistoilmahormien kautta. Yleisen siisteyden ylläpidolla voidaan ehkäistä haju- ja viihtyvyyshaittoja sekä ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Lannan käsittelyn ajankohtaa valitessa on mahdollista ottaa huomioon muun muassa tuulensuunta, jolla naapureille aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää. Ammoniakin haihtumisen ja hajuhaittojen vähentämiseksi nitraattiasetuksen mukainen suositus on, että lanta muokataan peltoon neljän tunnin sisällä lannan levityksestä.

Jätteet ja jätehuolto (lupamääräykset 11–14)

Jätteitä koskevilla määräyksillä varmistetaan, että toiminnassa muodostuvat jätteet ja vaaralliset jätteet varastoidaan ja käsitellään jätelain vaatimusten mukaisesti ja ettei niistä aiheudu terveystahaitta tai sen vaaraa eikä kohtuutonta hajuhaittaa.

Polttonesteet ja kemikaalit (lupamääräykset 15 ja 16)

Polttoaineita ja kemikaaleja koskevilla määräyksillä varmistetaan ympäristön kannalta turvallinen varastointi sekä estetään valumien kulkeutuminen maaperään tai pienennetään vuotoriskejä.

Häiriö- ja muut poikkeukselliset tilanteet (lupamääräykset 17 ja 18)

Häiriö- ja poikkeustilanteiden aikaisia päästöjä voidaan hallita parhaiten varautumalla tyypillisimpiin häiriötilanteisiin, jotta vahingot jäisivät mahdollisimman vähäisiksi. Varautuminen sisältää myös toimet, joilla häiriötilanteiden uusiutumista voidaan ehkäistä.

Poikkeustilanteista ilmoittaminen valvontaviranomaiselle on tarpeen toiminnan valvomiseksi tilanteissa, joissa ympäristöön voi aiheutua tavanomaisesta poikkeavia päästöjä esimerkiksi epidemian, tuotantotilojen tai lantavarastojen rakenteiden rikkoutumisen ja polttoainevuotojen seurauksena.

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi (lupamääräykset 19–22)

Määräyksellä rakenteiden kunnan tarkkailusta ja kunnossapidosta varmistetaan, että vuodot ja rakenteiden puutteet havaitaan ja rakenteet pidetään vaatimukset täyttävässä kunnossa.

Luvan saajan tulee olla selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista. Eläinsuojan toimintaa koskevat kirjanpito- ja raportointivelvoitteet on annettu valvontaviranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Jätekirjanpito ja sen säilyttäminen perustuvat jätelakiin. Tarkkailutietojen yhteenvedon toimittaminen vuosittain valvontaviranomaiselle on tarpeen toiminnan valvomiseksi.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen (lupamääräykset 23–24)

Toiminnan muutoksiin ja lopettamiseen liittyvät ilmoitukset ovat tarpeen valvonnan mahdollistamiseksi. Valvontaviranomainen arvioi ilmoitusten perusteella muutosten merkityksen suhteessa voimassa olevaan lupaan ja luvan muuttamisen tarpeen. Toiminnan lopettamiseen liittyvässä suunnitelmassa esitettävillä toimenpiteillä huolehditaan, ettei toiminnan päätyttyä aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

VASTAUS LAUSUNNOISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja lupamääräyksissä sekä niiden perusteluissa ilmenevällä tavalla.

Kiuruveden kaupungin ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaisen vaatimusta 110 prosentin allastilavuudesta ei ole edellytetty, koska olemassa oleva suoja-allas on riittävän suuri. Määräys on ympäristöministeriön julkaisun 2021:5 mukainen.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO JA LUVAN TARKISTAMINEN

Päätöksen voimassaolo

Päätös on voimassa toistaiseksi.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos valtioneuvoston asetuksella annetaan tämän päätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (ympäristönsuojelulaki 70 §).

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6–8, 11, 12, 14–17, 19, 20, 48, 49, 51–53, 58, 62, 66, 87, 94, 170, 198 ja 209 §

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 20 §

Jätelaki (646/2011) 8, 12, 13, 15–17, 29, 72, 118–121 a §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 7–9, 33, 40 §

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014)

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920) 17 §

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 4 775 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuonna 2021 annetun asetuksen (1121/2020) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.1 taulukon mukaan eläinsuojaa, joka on tarkoitettu vähintään 200 lypsylehmälle (2 160 eläinyksikköä tai suurempi), koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 9 550 euroa.

Toiminnan olennaista muuttamista (ympäristönsuojelulain 29 §) koskevan lupahakemuksen käsittelystä peritään maksu, jonka suuruus on 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta.

9 550 euroa x 0,50 = 4 775 euroa.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

Sisso Anne, Jarmo ja Teemu
Kiuruveden kaupunki
Kiuruveden kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Kiuruveden kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Pohjois-Savon elinkeino-, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Ilmoitus päätöksestä lähetetään niille, joille hakemuksesta on annettu erikseen tieto, sekä niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa.

Aluehallintovirasto tiedottaa päätöksen antamisesta julkaisemalla kuulutuksen ja päätöksen aluehallintovirastojen verkkosivuilla (<https://ylupa.avi.fi>). Tieto kuulutuksesta julkaistaan myös Kiuruveden kaupungin verkkosivuilla.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen ja käsittelymaksuun saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on ratkaissut ympäristöylitarkastaja Raili Pärjälä ja esitellyt ympäristöylitarkastaja Tiina Kamula.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Tähän aluehallintoviraston päätökseen tai siitä perittävään maksuun voi hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin-ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Asian käsittelystä hallinto-oikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksu-laissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1122/2021) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudesta.

Toimi näin

Jos haet muutosta aluehallintoviraston päätökseen, tee kirjallinen valitus Vaasan hallinto-oikeuteen ennen valitusajan päättymistä. Valitusaika päättyy **7.3.2022**.

Valitusaika määräytyy seuraavasti:

- Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen viimeistään seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun aluehallintovirasto on julkaissut päätöksen verkkosivuillaan.
- Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista.
- Kun määräaika lasketaan, sitä päivää, kun päätös on saatu tiedoksi, ei oteta lukuun.
- Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, määräaika päättyy ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Ilmoita valituksessa

- valittajan nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite. Jos valittajana on yhteisö, ilmoita sen nimi ja yhteystiedot.
- laillisen edustajan, asiamiehen tai muun valituksen laatineen henkilön nimi ja postiosoite, puhelinnumero ja muut tarpeelliset yhteystiedot, kuten sähköpostiosoite
- sellainen postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Hallinto-oikeus voi valita, mihin osoitteeseen se toimittaa asiakirjat, jos sille on ilmoitettu useampia prosessiosoitteita tai jos yhtäkään ilmoitettua yhteystietoa ei ole nimetty prosessiosoitteeksi.
- päätös, johon haetaan muutosta
- päätöksen kohta, johon haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan

Yhteystietojen muutoksesta on ilmoitettava viipymättä hallinto-oikeudelle valituksen vireillä olon aikana.

Valituksen liitteet

- aluehallintoviraston päätös, johon muutosta haetaan (alkuperäisenä tai jäljennöksenä)
- asiakirjat, joita käytetään vaatimusten tukena (jollei niitä ole toimitettu jo aiemmin aluehallintovirastoon)
- valtakirja
 - asiamiehen on liitettävä valitukseen valittajalta saatu valtakirja – ellei hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai sellainen oikeudenkäyntiavustaja, joka määrittellään luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa (715/2011).
 - asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa, jos hallinto-oikeuteen toimitetaan sellainen sähköinen asiakirja, jossa on selvitys asiamiehen toimivallasta. Asiamiehen ei myöskään tarvitse esittää valtakirjaa, jos valittaja on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa tai jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa.

Lähetä valitus hallinto-oikeuteen

Hallinto-oikeuden yhteystiedot ovat:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4. krs (käyntiosoite)
PL 204, 65101 Vaasa (postiosoite)

sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

puhelinvaihe: 029 56 42 611
asiakaspalvelu: 029 56 42 780 (avoinna ma–pe kello 8.00–16.15)
telekopio (fax): 029 56 42 760

Valituksen saapuminen määräajassa on valittajan vastuulla, kun se lähetetään postitse, sähköpostitse, telekopiona tai lähetin välityksellä. Suljetussa laitoksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös sille henkilölle, joka on määrätty laitoksessa tätä tehtävää hoitamaan tai laitoksen johtajalle.

Valituksen on oltava perillä hallinto-oikeuden kirjaamossa viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen hallinto-oikeuden aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja ISAVI/6488/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/6488/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Kamula Tiina 25.01.2022 14:51

Ratkaisija Pärjälä Raili 25.01.2022 15:10